

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka ve věci

žalobce: **PERFECT INVEST, a.s.**, IČO: 27736997
sídlem Karlovo náměstí 34/28, 674 01 Třebíč
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Bohuslavem
sídlem Italská 2581/67, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Kraj Vysočina**
sídlem Tolstého 2, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2025, č. j. 25963/25/2912-50521-704170,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí, kterým žalovaný podle § 259b a § 259c zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“), zamítl žádost žalobce o prominutí úroku z posečkané částky daně z příjmů

právnických osob za zdaňovací období 2017, která byla žalobci pravomocně doměřena dne 18. 9. 2023. Žalovaný uvedl, že v souladu s judikaturou a jednotnou správní praxí vymezenou Pokynem č. GFŘ-D-58 k prominutí příslušenství daně (dále jen „pokyn GFŘ-D-58“) při posuzování rozsahu prominutí příslušenství daně zohledňuje mj. zdrojové jednání, jež je skutkovým a právním základem vzniku příslušenství daně, o jehož prominutí daňový subjekt žádá. S ohledem na povahu, intenzitu či jiné okolnosti tohoto jednání pak může příslušenství daně neprominout. Žalobci byla daň doměřena proto, že daňové orgány neuznaly jako daňově účinné náklady úroky z korunových dluhopisů emitovaných v roce 2012 a na ně navazujících úrokové náklady. Daňové orgány dospěly k závěru, že chování žalobce v souvislosti s emisí a upsáním dluhopisů vykazovalo objektivní i subjektivní znaky zneužití práva. Celá transakce postrádala ekonomický smysl, sloužila naopak k získání daňové výhody pro předsedu představenstva žalobce v podobě nezdaněného úrokového příjmu. Rozhodnutí o doměření daně bylo i předmětem soudního přezkumu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 9. 2025, č. j. 3 Afs 270/2024–68, závěry daňových orgánů potvrdil. Žalovaný tak z důvodu zjištěného skutkového stavu, na jehož základě byla žalobci doměřena daň, dospěl k závěru, že úrok z posečkané částky nelze prominout, a dále neposuzoval další kritéria součinnosti vymezená jednotnou správní praxí ve smyslu § 259b odst. 2 a 3 daňového řádu a četnost porušování žalobcových povinností při správě daní ve smyslu § 259c odst. 1 daňového řádu.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhl krajskému soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil.
3. Žalobce namítá, že žalovaný překročil meze správního uvážení, neboť nevzal v potaz všechny okolnosti věci a napadené rozhodnutí řádně nezdůvodnil. Žalovaný především nezhodnotil povahu a intenzitu zdrojového jednání. Vyjádřeními finanční správy se žalobce snaží prokázat, že v době emise dluhopisů mohl legitimně a oprávněně očekávat, že toto jednání je souladné s právní úpravou, ale i se smyslem a účelem zákona, přičemž nemohl očekávat, že finanční správa bude o pár let později na situaci nahlížet jinak. Jeho úmyslem nebylo poškodit stát a dosáhnout na neoprávněnou daňovou výhodu. Argumentuje, že judikatura správních soudů, na níž navázal pokyn GFŘ-D-58, posuzovala problematiku prominutí penále, nikoliv úroků. Podle žalobce je třeba zohlednit odlišnosti mezi oběma formami příslušenství daně, k čemuž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2024, č. j. 5 Afs 122/2023-52 (rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz).

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že při posouzení povahy a intenzity zdrojového jednání vycházel ze Zprávy o daňové kontrole a rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 18. 9. 2023, č. j. 30911/23/5200-11431-711360. Žalobce ani ve své žádosti o prominutí úroku neuváděl žádné individuální okolnosti související se zdrojovým jednáním, proto se jimi žalovaný ani blíže nezabýval. K otázce legitimního očekávání žalovaný uvedl, že prominutí příslušenství daně je zacíleno na výjimečné případy, které jsou z lidského hlediska omluvitelné a z hlediska materiálního spíše o prohřešky formalistické. O takovou situaci se v případě žalobce nejedná. Žalovaný uvádí, že samotná emise korunových dluhopisů není zneužitím práva. V projednávaném případě k ní však přistoupily další

okolnosti, které způsobily, že nebylo možné žádosti o prominutí úroku vyhovět. K povaze promíjeného příslušenství žalovaný uvedl, že žalobce tuto argumentaci nevznnesl v žádosti o prominutí úroku, žalovaný se jí tudíž nezabýval. Závěry rozsudku č. j. 5 Afs 122/2023-52 na řešený případ nedopadá, neboť tam řešená věc se týkala jiného zdrojového jednání, v jehož důsledku státní rozpočet nakonec o žádné prostředky nepřišel.

5. V replice k vyjádření žalovaného žalobce s tvrzeními žalovaného polemizuje a opětovně zdůrazňuje, že nerozporuje závěry soudů o zneužití práva, jak tvrdí žalovaný. Žalobce však považuje za nezbytné, aby při rozhodování o prominutí úroků byly zohledněny určité specifické okolnosti případu. Tyto okolnosti, ačkoli nebyly dostatečné k vyvrácení závěru o zneužití práva, představují zásadní faktory pro posouzení nároku na prominutí úroků.

IV. Posouzení věci soudem

6. Krajský soud, za splnění podmínek pro rozhodnutí věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
7. Podle § 259b odst. 2 daňového řádu *správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.*
8. Podle § 259c odst. 1 daňového řádu *při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem.*
9. Ve shodě s účastníky řízení krajský soud poukazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2021, č. j. 1 Afs 236/2019-83. Byť rozšířený senát rozhodoval na podkladu prominutí penále, jsou jeho úvahy zobecnitelné i ve vztahu k prominutí veškerého příslušenství daně, což ostatně žalobce v zásadě nezpochybňuje. Daňový řád neupravuje promíjení příslušenství daně jako nárok daňového subjektu odrážející jistotu, že za splnění určitých podmínek mu musí být příslušenství daně prominuto. Správce daně tedy má při rozhodování prostor pro správní uvážení, při kterém musí vzít v potaz nejen povinná kritéria (zde ospravedlnitelný důvod prodlení s úhradou daně ve smyslu § 259b odst. 2 daňového řádu a četnost porušování povinností při správě daní ve smyslu § 259c odst. 1 daňového řádu), nýbrž i zákonem a ústavním pořádkem obecně stanovené principy. Správce daně v rámci správního uvážení s ohledem na povahu, intenzitu či jiné okolnosti zdrojového jednání nemusí příslušenství prominout. Bylo by absurdní, aby tomu, kdo závažným způsobem hraničícím např. s trestnou činností právo porušil, bylo s tímto porušením související příslušenství vždy v nějaké výši prominuto. Nejedná se přitom o libovůli správce daně či bezkriteriální rozhodování. Rozhodnutí o prominutí příslušenství musí být vždy řádně odůvodněno a musí být zcela zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení správce daně nevybočil.
10. Žalovaný v nyní projednávaném případě rozhodl v souladu se svým vnitřním předpisem, pokynem GFR-D-58. Ten ovšem vychází z výkladu zákona právě tak, jak jej provedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v citovaném usnesení. Žalovaný vycházel z konkrétních okolností nynější věci tak, jak jsou popsány v pravomocném rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství a správních soudů. Stručně popsal, v čem spočívalo zneužití práva na straně žalobce. Žalobce si neoprávněně snížil základ daně o náklady úroků

z emise dluhopisů, neboť těmito transakcemi nezískal zdroje pro své další podnikání. Namísto toho žalobce „protočil“ peněžní prostředky mezi několika personálně propojenými subjekty, což mu zaprvé umožnilo uměle snížit základ své daně za jednotlivá zdaňovací období a zadruhé to otevřelo cestu předsedovi představenstva, aby nabyl dluhopisy jím ovládané společnosti bez úhrady srážkové daně. Uvedené okolnosti byly uvedeny v odůvodnění odkazovaných rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství a správních soudů.

11. Krajský soud dále zdůrazňuje, že podmínkou prominutí úroku z prodlení dle § 259b odst. 2 daňového řádu je v první řadě existence ospravedlnitelného důvodu, pro který došlo k prodlení s úhradou daně. Důvodem pro prominutí proto nemůže být jiný důvod než ten, který způsobil prodlení daňového subjektu. To potvrzuje i účel dané úpravy. Cílem § 259b odst. 2 daňového řádu je zabránit, aby nebyl tímto způsobem sankcionován ten daňový subjekt, který se do prodlení s úhradou daně dostal vlivem ospravedlnitelných skutečností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2024, č. j. 3 Afs 71/2022-38).
12. S ohledem na tuto konstrukci právní úpravy je třeba, aby daňový subjekt, který žádá o prominutí úroků z posečkané daně, v žádosti v první řadě uvedl individuální okolnosti svého případu týkající se příčiny vzniku prodlení s úhradou posečkané daně, které odůvodní aplikaci tohoto ze své povahy výjimečného institutu, případně k tomu předložil vhodné důkazy. Tento příběh a tyto polehčující okolnosti podrobí správce daně zkoumání a odůvodní, zda naplňují neurčitý právní pojem ospravedlnitelný důvod, nebo nikoli a proč. Pokud je důvodem prodlení doměření daně z důvodu zneužití práva daňovým subjektem za účelem snížení základu daně, měla by již žádost o prominutí obsahovat vyličení okolností vztahujících se k doměření daně, pro něž by bylo nespravedlivé po daňovém subjektu požadovat úhradu úroků z posečkané částky, které oproti penále nepředstavují trest, nýbrž vyjadřují cenu peněz v čase. Obdobné vyplývá i z žalobcem zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2024, č. j. 5 Afs 122/2023-52, který potvrdil, že daňové orgány se nesmí při posouzení případného prominutí úroku omezit jen na ověření splnění podmínek uvedených ve vnitřních předpisech, ale musí zvážit i konkrétní skutkovou situaci. Stejně tak ale nelze přebírat konkrétní závěry v rozsudku č. j. 5 Afs 122/2023-52 na nyní projednávanou věc doslovně. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud vytkl správnímu soudu a daňovému orgánu, že nezohlednily okolnost, že namísto daňového subjektu uhradila daň z přidané hodnoty jiná osoba. Státní rozpočet tedy nebyl ochuzen o tyto finanční prostředky, k jejichž náhradě by případně sloužily úroky z nezaplacených daní.
13. Žalobce však žádnou takovou okolnost ve své žádosti neuvedl. V tomto směru se omezil na argumentaci stran naplnění kritérií dle čl. IV. 2. bodu 4, čl. IV. 4. bodu 2 a čl. IV. 5. Pokynu GFŘ-D-58. Žalobce však pominul, že čl. IV 2. Pokynu GFŘ-D-58 žalovanému ukládal, aby „[s]hledá-li správce daně, že povaha, intenzita či jiné okolnosti zdrojového jednání (např. zneužití práva, daňové zastírání, vědomá účast na daňovém podvodu apod.) vylučuje prominutí úroků, pak rozhodnutím žádost zamítne“. Žalovaný proto nepochybil, pokud s ohledem na povahu, intenzitu a okolnosti porušení daňových předpisů žalobcem v rámci svého správního uvážení podle § 259b odst. 2 daňového řádu dospěl k závěru, že úrok z prodlení nepromine a blíže nehodnotil další okolnosti, které žalobce ve své žádosti zmiňuje (žalobci svědčilo posečkání daně, k níž se vázal úrok z posečkané částky, jinak neporušoval povinnosti při správě daní, dlužná daň byla uhrazena, žalobce poskytoval správci daně součinnost, nacházel se v nepříznivé ekonomické situaci apod.).

14. Krajský soud závěrem dodává, že využití daňového zvýhodnění emise korunových dluhopisů samo o sobě nebylo a není zneužitím práva, neprováděl proto pro nadbytečnost i žalobcem navrhované důkazy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021-60, a ze dne 30. 9. 2022, č. j. 1 Afs 103/2022-36). Tvrzení žalobce o tom, že mu proto v době emise svědčilo legitimní očekávání, však opomíjí stěžejní skutečnost, a to že žalobce emisí korunových dluhopisů nesledoval primární účel tehdejší právní úpravy. Zákonem zvýhodněná emise představovala pobídku k financování podnikání získáním finančních prostředků dluhem z cizích zdrojů, k tomu však v případě žalobce nedošlo. Úrok z posečkané částky slouží k ekonomické náhradě nedoplatku daně, jenž musel státní rozpočet získávat z jiných zdrojů. Funkce úroku je sice reparační, v projednávaném případě je však zřejmé, že k opožděné úhradě daně došlo v důsledku zneužití práva na straně žalobce. Žalovaný proto správně nevyhověl jeho žádosti o prominutí úroku.

V. Závěr a náklady řízení

15. Krajský soud proto na základě výše uvedeného žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
16. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. června 2026

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu

